

ВЕТЕРИНАРНІ НАУКИ / ВЕТЕРИНАРНЫЕ НАУКИ

УДК 619:618:614.2:639.12.182.454

*Юлія Головка, Катерина Золотоноша, Людмила Корейба
(Дніпро, Україна)*

**КЛІНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АКУШЕРСЬКИХ ХВОРОБ У КОРІВ
В УМОВАХ ПрАТ «АГРОСОЮЗ» СИНЕЛЬНИКІВСЬКОГО РАЙОНУ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

В умовах приватного підприємства з обмеженою відповідальністю «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області акушерська патологія у корів має значне поширення в період сухостою, родів та післяродового періоду. Ускладнення родів з причин крупноплідності, вузькості родових шляхів, слабка родова діяльність та затримка посліду у корів реєструвалась у корів господарства. У післяродовий період були поширеними післяродовий парез, післяродова субінволюція матки, ендометрити і вульво-вагініти.

***Ключові слова:** корови, роди, післяродовий період, слабкі перейми і потуги, затримка посліду, субінволюція матки, ендометрит, вульво-вагініт, парез.*

In the conditions of the private enterprise with limited liability «Agro-Union» Sinelnikovskiy district of Dnipropetrovskiy region of the Dniprovskiy district, obstetric pathology in cows is widespread in the period of birth and postpartum period.

The reason for the complication of birth is large-fruited, narrowness of the birth canal, weak birth activity and delayed afterbirth in cows. Complications of births were registered in cows. In the postpartum period, the cows had postpartum paresis, postpartum subinvolution of the uterus, endometritis and vulva-vaginitis.

***Key words:** cows, partum, postpartum, hypodynamia uteri, retention placentae, subinvolutio uteri, endometritis, vulvovaginitis, coma puerperal.*

Через неплідність і яловість корів та телиць господарства України понесли величезний економічний збиток, який перевищує суму витрат від заразних і незаразних хвороб разом узятих.

У високопродуктивних корів в умовах тваринницьких молочних комплексах масово поширеними є захворювання репродуктивних органів та молочної залози в період сухостою, родів та післяродовому періоді. Така патологія, як післяродова субінволюція матки, післяродовий ендометрит та мастит реєструються у 60–80% тварин [2-5].

Результати акушерсько-гінекологічної диспансеризації корів часто свідчать про одночасний перебіг запальних процесів у статевих органах і вимені корів. У 7,22% корів у післяродовому періоді реєструється асоціаційний перебіг маститу і післяродового ендометриту [1, 5].

Об'єктом досліджень слугували клінічно хворі корови голштинської породи чорно-рябої масті із 3–4 лактацією, в яких реєстрували родову та післяродову патологію.

Дослідження проводили з урахуванням пори року (осінньо-зимовий період). В процесі досліджень було проведене ретельне вивчення перебігу вагітності, патологічних родів та післяродового періоду і досліджено клінічний прояв кожного випадку захворювання. Вивчали строки виведення плодів та відокремлення посліду, виникнення родових і післяродових ускладнень у корів, а також визначали ступінь їх розповсюдження. Частоту родових та післяродових ускладнень визначали шляхом проведення ранньої акушерської диспансеризації корів у родильному відділенні.

На підставі отриманих результатів проведеної акушерської диспансеризації ми зробили аналіз поширення акушерської патології у корів в умовах господарства в осінньо-зимовий період утримання (таблиці 1 і 2).

Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації

У період проведення досліджень у сухостійних корів виявляли передродовий парез у 1% тварин, залежування вагітних – у 2,4% та набряки вагітних – у 5,6%. В основному набряки у тільних корів локалізувались в ділянці вим'я та живота. У 9-ти (1,8%) корів при лежанні виявляли перші ознаки вивернення піхви.

Таблиця 1.

Поширення хвороб вагітності у сухостійних корів

Захворювання	Кількість корів	% від загальної кількості тварин (500)
Часткове вивернення піхви	9	1,8
Передродовий парез	5	1
Залежування вагітних	12	2,4
Набряки вагітних	28	5,6

Під час отелення найбільш поширеними є травми родових шляхів та затримання посліду внаслідок яких гальмуються інволюційні процеси в статевих органах і розвиваються післяродові ускладнення запального характеру.

До родових ускладнень відносили травми родових шляхів, які реєструвалися в основному як розриви і гематоми вульви, промежини, піхви і шийки матки. Вони були різними за величиною і глибиною пошкоджених тканин. Їх можна було побачити або відчутти при огляді зовнішніх статевих органів та вагінальному дослідженні тканин. Затримання посліду реєстрували у вигляді повного, неповного і часткового.

На тлі родової патології розвивалися ускладнення післяродового періоду. Частіше всього реєстрували гострий і підгострий перебіг субінволюції матки. Причиною гострої субінволюції матки, як правило, були травми або затримання посліду внаслідок важкого перебігу родів.

Підгострий перебіг субінволюції матки характеризувався порушенням інволюційних процесів. У корів лохіальний період затягувався до 19–25 діб. Лохії виділялися у вигляді темно-бурого слизу. У окремих тварин на 10–15 добу після родів у лохіях з'являлися домішки катарально-гнійного ексудату, що свідчило про розвиток запального процесу у матці.

Післяродові ендометрити у корів перебігали у катаральній та катарально-гнійній формах запалення.

Таблиця 2.

Патологія родів та та післяродового періоду у корів

Ускладнення родів та післяродового періоду	Період дослідження								Всього	
	листопад		грудень		січень		лютий			
	N	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Всього отелень	110	23,6	113	24,3	114	24,5	128	27,5	465	100
Патологія родів										
Затримка посліду	11	10	13	11,5	16	14,0	18	14,0	58	12,5
Порушення взаємовідношення плода до родових шляхів (крупноплідність)	5	4,5	4	3,5	7	6,1	6	4,7	22	4,7
Слабкість родової діяльності	3	2,7	5	4,4	2	1,7	6	4,7	16	3,4

Всього патологічних родів	19	17,3	22	19,4	25	21,9	30	23,4	96	20,6
Патологія післяродового періоду										
Субінволюція матки	7	6,3	8	7,1	6	5,2	7	5,4	28	6,0
Післяродові вульво-вагініти	3	2,7	2	1,7	4	3,5	5	3,9	14	3,0
Післяродові ендометрити	12	10,9	10	8,8	14	12,3	15	11,7	51	10,9

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Корейба Л. В., Плужник Д., Герасимова В. Поширення та взаємозв'язок маститу із післяродовою патологією у корів в умовах господарств Дніпропетровської області. *Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК / Дніпропетровський ДАУ*. 2012. Т 1. №1. С. 34-39.

2. Корейба Л.В., Макєєва, Золотоноша К.М. Поширення акушерської патології у корів голштинської породи в умовах приватного акціонерного товариства «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області. *Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: Збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії*. Харків: РВВ ХДЗВА., 2015. Вип. 30, ч. 2 «Ветеринарні науки». С. 78 – 82.

3. Методические рекомендации по диагностике, лечению, профилактике акушерско-гинекологических болезней и ветеринарному контролю за воспроизводительной функцией коров / Г. А. Черемисинов, А. Г. Нежданов, В. Д. Мисайлов и др. ВНИИ незаразных болезней. Воронеж, 1986. 31 с.

4. Нежданов А.Г., Дашукаева К.Г. Доклиническая диагностика акушерской патологии у коров. *Науч. основы профилактики и терапии болезней органов размножения животных: Тез. докл. Всерос. науч. и учеб.-метод. конф по акушерству, гинекологии и биотехнике размножения животных, 25-27 окт. 1994г., г. Воронеж*. Воронеж, 1994. 104с.

5. Полянцев Н. И., Синявин А. Н. Акушерско-гинекологическая диспансеризация на молочных фермах. Москва: Россельхозиздат, 1985. 175 с.

УДК 619:616.995:636.92

*Анна Рабаєва, Юлія Дуда, Римма Шевчик
(Дніпро, Україна)*

ВПЛИВ ЕЙМЕРІОЗУ В АСОЦІАЦІЇ ЗІ СПІРОХЕТОЗОМ НА ПОКАЗНИКИ ПРОТЕЇНОВОГО ОБМІНУ У КРОЛІВ

У кролів, хворих на еймеріоз в асоціації зі спірохетозом, рівень загального протеїну в крові був нижче, ніж у здорових тварин на 14,59% ($P < 0,05$) за рахунок меншого рівня альбумінів (на 27,99%, $P < 0,01$). У хворих спостерігався більш високий вміст α -глобулінів на 39,82% ($P < 0,01$) та γ -глобулінів – на 20,70% ($P < 0,05$), ніж у тварин контрольної групи. Зміни показників протеїнового обміну у кролів з інвазіями супроводжувались зниженням приростів живої маси молодняку в 1,5 рази ($P < 0,01$) у порівнянні зі здоровими. Таким чином асоціативні паразитози негативно впливають на розвиток кролів, що обумовлено змінами внутрішнього середовища організму тварин, зокрема, їх протеїнового обміну.

Ключові слова: альбуміни, глобуліни, приріст живої маси, кролі, асоціація еймерій та спірохет.